

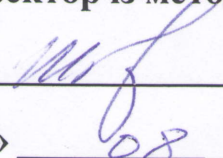
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра права імені академіка УАН о. Івана Луцького

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО
«28» 08 2025 р.

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА
ПРОЦЕСУ**

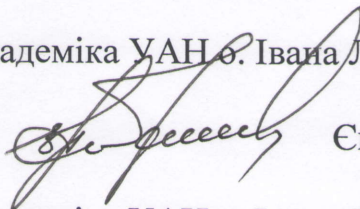
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	08 Право
Спеціальність:	081 Право
Освітньо-професійна програма:	«Право»
Освітній рівень:	другий (магістерський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2025**

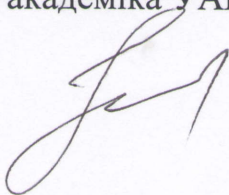
РОЗРОБНИКИ:

Професор кафедри права імені академіка УАН о. Івана Луцького
доктор юридичних наук,
професор

Євген ПИСЬМЕНСЬКИЙ

Професор кафедри права імені академіка УАН о. Івана Луцького
доктор юридичних наук,
професор

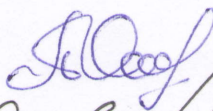

Ірина БАСИСТА

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри права
імені академіка УАН о. Івана Луцького
протокол № 1_ від 28 серпня 2025 р.

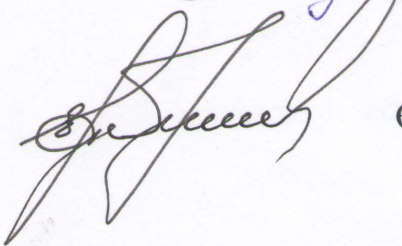
В.о. завідувача кафедра

Олександра ПТАШНИК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОП

Євген ПИСЬМЕНСЬКИЙ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Е-mail	<u>yeven.pysmenskkyi@ukd.edu.ua</u> <u>iryna.basysta@ukd.edu.ua</u>
Номер аудиторії чи кафедри	<u>Кафедра права імені академіка УАН о. Івана Луцького, ауд. 201</u>
Посилання на сайт	<u>Євген Письменський</u> <u>Ірина Басиста</u>
Сторінка курсу в СДО	<u>Актуальні проблеми кримінального права та процесу</u>

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Освітня компонента (13) «Актуальні проблеми кримінального права та процесу» призначена для підготовки магістрів у сфері правничої діяльності. Курс спрямований на поглиблене вивчення ключових викликів і сучасних тенденцій розвитку кримінального матеріального та кримінального процесуального права, що мають особливе значення для ефективної діяльності в галузі права.

Здобувачі вищої освіти під час опанування відповідної освітньої компоненти мають змогу ознайомитися з новітніми доктринальними підходами та поточними практичними аспектами діяльності із застосування кримінального та кримінального процесуального права, а також суміжними проблемами, які виникають у цій сфері. Вони вдосконалюють свої навички розв'язання питань матеріально-правового та кримінального процесуального характеру під час досудового розслідування, судового розгляду, виконання судових рішень та у перебігу їх оскарження. Адже і кримінальне і кримінальне процесуальне законодавства є вельми складними до застосування і цьому свідченням, серед іншого, є ті ситуації, коли, як слідча, так і судова практика формують різні, а почасти й протилежні підходи до вирішення тих чи інших матеріальних та процесуальних проблем. Такий стан справ притаманний, як для досудового розслідування, так й для судових стадій, при цьому левова частка із невирішених дилем припадає саме на першу стадію кримінального провадження – досудове розслідування, які, логічне, в подальшому проявляються в судовому розгляді у різних інстанціях.

Особлива увага прикута до аналізу змін у кримінальному та кримінальному процесуальному законодавстві (зокрема і тих, які пов'язані із кваліфікацією та розслідуваннями воєнних злочинів, агресії, геноциду та злочинів проти людства, колабораційної діяльності тощо); правових позицій Верховного Суду та їх динаміки; дотримання міжнародних стандартів у сфері кримінальної юстиції, а також практики Європейського суду з прав людини, Міжнародного кримінального суду. Навчальна дисципліна передбачає опрацювання кейсів із слідчої та судової практики, що уможлиблює формування вмінь прийняття правильних правових та процесуальних рішень у складних слідчих та судових ситуаціях.

Мета дисципліни та основні завдання: здобуття поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь і навичок для вирішення комплексних проблем дослідницького та інноваційного характеру в доктрині кримінального та кримінального процесуального права та практиці застосування відповідного законодавства, удосконалення вмінь тлумачення кримінального та кримінального процесуального законодавства та здатність самостійно розв'язувати складні правозастосовні проблеми у правничій діяльності.

Похідним від основної мети є розвиток у здобувачів вищої освіти відповідного світогляду та мислення. Здобувачі вищої освіти також мають оволодіти навичками самостійної роботи з нормативно-правовими актами,

судовими рішеннями та кримінальною і кримінальною процесуальною літературою тощо.

Основними завданнями вивчення курсу є формування здатності у здобувача приймати правильні правові та процесуальні рішення, вчиняти законні процесуальні дії, зокрема, серед іншого, й за умов правової невизначеності, колізійності положень кримінального та кримінального процесуального законодавства. Ставиться також завдання опрацювання проєкту нового Кримінального кодексу України та формування вмінь його перспективного застосування.

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати**:

- систему джерел кримінального права;
- кримінальне правопорушення та його види;
- систему засобів кримінально-правового впливу;
- проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти особи;
- проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти держави;
- дилеми застосування кримінального процесуального законодавства під час прийняття рішень про початок досудового розслідування, у його перебігу, при зупиненні провадження, притягненні осіб до кримінальної відповідальності, закінченні досудового розслідування та обчислення, а також продовження його строків;
- сучасний стан чинного кримінального процесуального законодавства, що унормовує поняття доказів, належність та допустимість при визнанні відомостей доказами та процес доказування, його прогалини та колізії;
- наявні вимоги і проблеми чинного кримінального процесуального законодавства при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження та шляхи їх усунення;
- проблематику застосування кримінального процесуального законодавства при провадженні слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій та судових дій;
- особливості та проблеми досудового розслідування кримінальних проступків;
- проблематику кримінального провадження на підставі угод;
- дилеми кримінального провадження у формі приватного обвинувачення та щодо неповнолітніх;
- основні положення, підходи, а також прогалини та колізії чинного кримінального процесуального законодавства, що ускладнюють оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування;
- стан і проблеми застосування чинного кримінального процесуального законодавства при здійсненні судового провадження у першій інстанції та з перегляду судових рішень.

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен **вміти**:

- критично оцінювати положення кримінального та кримінального процесуального законодавства;
- виявляти проблеми у сфері кримінального та кримінального процесуального права, долати їх, використовуючи здобутки правової доктрини, правових позицій Верховного Суду; Європейського суду з прав людини, Міжнародного кримінального суду; здійснювати тлумачення норм кримінального та кримінального процесуального законодавства з використанням усіх прогресивних способів;
- формувати власну дослідницьку позицію з актуальних проблем кримінального та кримінального процесуального права, усвідомлюючи їх значення для подальшого розвитку права, суспільно-політичного, економічного життя, національної культури;
- формулювати юридичні висновки, обґрунтовувати пропозиції та рекомендації щодо кваліфікації кримінальних правопорушень; орієнтуватися в системі кримінального процесуального права та в судовій практиці;
- збирати фактичні дані, аналізувати і оцінювати їх достатність для прийняття правомірних процесуальних рішень у кримінальному провадженні; організовувати виконання прийнятих рішень.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі вищої освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінального права та процесу» (ОК 13 відповідно до ОПП «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право)	
Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.
СК 3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні	ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.
СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.	ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.	ПРН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.
СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.	ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.
СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.	ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.
СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.	ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.
СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.	ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.
СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.	
СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	Другий (2)		
Семестр	Третій (III)		
Кількість кредитів ЄКТС	3 (90 год)		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	10 год (6 – право; 4 – процес)	8 год (4 – право; 4 – процес)
	семінари, практичні	20 год (10 – право; 10 – процес)	8 год (4 – право; 4 – процес)
Самостійна робота		60 год	74 год
Форма підсумкового контролю	Екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Верховенство права та правова система Європейського Союзу	Юридична практика
Міжнародне кримінальне право	
Тлумачення та застосування норм права	
Практика Європейського суду з прав людини в національній правовій системі	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми кримінального права

Тема 1. Система джерел кримінального права

Поняття та види джерел сучасного кримінального права України. Підходи до визначення та систематизації джерел (форм існування) кримінального права

України, їх значення для правозастосування. Кримінальне законодавство України – основне джерело кримінального права. Кримінальний кодекс (КК) України 2001 року. Закони, які вносять зміни і доповнення до Кримінального кодексу України, та стають його компонентами. Стабільність і динамізм у розвитку кримінального законодавства. Взаємодія кримінального та адміністративно-деліктного законодавства, колізії між ними. Взаємодія кримінального та кримінального процесуального законодавства, колізії між ними. Взаємодія кримінального та кримінального виконавчого законодавства, колізії між ними. Кримінально-правове значення Конституції України. Характер зв'язку кримінального права із конституційним правом. Міжнародно-правові акти як джерело кримінального права України. Кримінально-правове значення рішень Конституційного Суду України. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на застосування норм кримінального законодавства. Проблеми застосування постанов Пленумів Верховного Суду України та Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ в процесі застосування норм кримінального права. Кримінально-правове значення практики Верховного Суду в Україні. Правові позиції Верховного Суду в Україні. Доктрина кримінального права як її джерело.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: Історія джерел кримінального права України. Зв'язок кримінального права з іншими галузями права України. Акти «регулятивного законодавства». Бланкетні диспозиції та їх значення для застосування кримінально-правових норм. Принципи (загальноправові, галузеві, міжгалузеві, інституційні, міжінституційні) як джерело кримінального права, їх роль у праворозумінні.

Проблеми тлумачення кримінального закону. Необхідність тлумачення норм кримінального законодавства. З'ясування та роз'яснення як основні аспекти тлумачення норм кримінального законодавства. Принципи тлумачення. Особливості тлумачення положень кримінального закону з оціночними ознаками та банкетними диспозиціями.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 10; **додаткові:** 3, 4, 7, 12, 14, 19, 22, 25; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 2. Кримінальне правопорушення та його види

Сучасні підходи до визначення кримінального правопорушення. Кримінальне правопорушення та його види: злочин і кримінальний проступок, співвідношення цих понять. Запровадження інституту кримінального проступку як необхідний складник реформи кримінальної юстиції. Проблеми, що виникають з огляду на запровадження кримінальних проступків в Україні. Кримінально-правове розуміння малозначності діяння. Проблеми криміналізації та декриміналізації суспільно небезпечних діянь на сучасному етапі формування кримінально-правової політики України. Проблеми забезпечення безпомилкової кваліфікації кримінальних правопорушень. Типові помилки у кримінально-правовій кваліфікації та способи їх усунення.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: Зарубіжний досвід нормативної класифікації кримінальних правопорушень. Пеналізація та депеналізація кримінальних правопорушень. Кримінальне правопорушення у проєкті КК України.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 10; **додаткові:** 1, 2, 3, 4, 7, 12, 22, 25, 27; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 3. Система засобів кримінально-правового впливу

Поняття та система засобів кримінально-правового впливу. Види засобів кримінально-правового впливу. Особливості кримінально-правового впливу щодо осіб, які вчинили суспільно небезпечне діяння. Особливості кримінально-правового впливу щодо осіб, які вчинили кримінальне правопорушення. Примусові заходи кримінально-правового впливу. Кримінальна відповідальність і сучасні підходи до форм її реалізації. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування. Примусові заходи виховного характеру. Покарання. Запровадження нових видів покарання. Судимість. Заохочувальні засоби кримінально-правового впливу. Звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від покарання та його відбування. Обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство. Спеціальна конфіскація як самостійний засіб кримінально-правового характеру. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: Особливості кримінально-правового впливу щодо осіб, які вчинили злочин. Особливості кримінально-правового впливу щодо осіб, які вчинили кримінальний проступок. Примусова хімічна кастрація як засіб кримінально-правового впливу щодо осіб, які вчинили правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Засоби кримінально-правового впливу за проєктом КК України.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 10; **додаткові:** 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 15, 17, 20, 22; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 4. Проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти особи

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти особи (її життя і здоров'я, волі, честі та гідності, статевої свободи та статевої недоторканності, власності). Види кримінальних правопорушень проти особи. Кримінальні правопорушення, що містять Розділи II, III, IV, V, VI Особливої частини КК України. Помилки у кваліфікації кримінальних правопорушень проти особи в слідчій і судовій практиці. Особливості відмежування кримінальних правопорушень проти особи від суміжних складів кримінальних правопорушень, інших правопорушень та правомірної поведінки.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: Застосування норм про кримінальні правопорушення проти особи в слідчій і судовій практиці.

Санкції за вчинення кримінальних правопорушень проти особи. Кримінальні правопорушення проти особи за проектом КК України.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 10; **додаткові:** 7, 8, 10, 16, 23, 26; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 5. Проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти держави

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти держави (основ її національної безпеки, громадської безпеки, громадського порядку та моральності, авторитету органів державної влади, правосуддя). Види кримінальних правопорушень проти держави. Кримінальні правопорушення, що містять Розділи I, IX, XII, XV, XVIII Особливої частини КК України. Помилки у кваліфікації кримінальних правопорушень проти держави у слідчій і судовій практиці. Особливості відмежування кримінальних правопорушень проти держави від суміжних складів кримінальних правопорушень, інших правопорушень та правомірної поведінки.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: Застосування норм про кримінальні правопорушення проти держави у слідчій і судовій практиці. Санкції за вчинення кримінальних правопорушень проти держави. Кримінальні правопорушення проти держави за проектом КК України.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 10; **додаткові:** 13, 18, 21, 23, 24, 26; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Змістовий модуль 2. Актуальні проблеми кримінального процесу

Тема 6. Проблематика застосування кримінального процесуального законодавства під час прийняття рішень про початок досудового розслідування, у його перебігу, при зупиненні провадження, притягненні осіб до кримінальної відповідальності, закінченні досудового розслідування та обчислення, а також продовження його строків (2 год.)

Процесуальні рішення, як елемент кримінальної процесуальної діяльності. Поняття, правові основи, теоретичні основи та класифікація процесуальних рішень. Процесуальна форма рішень.

Прийняття початкових процесуальних рішень на стадії досудового розслідування: проблематика наявного обов'язку слідчого або прокурора унести відповідні відомості до ЄРДР та розпочати розслідування та його кореспондування із належною оцінкою цими суб'єктами такої заяви (повідомлення); процесуальні наслідки порушення процесуального строку, визначеного ч. 1 ст. 214 КПК України, зокрема, внесення відомостей до ЄРДР після спливу 24 годин тощо.

Процесуальне рішення щодо визначення слідчого (слідчих), які здійснюватимуть досудове розслідування та старшого слідчої групи, який

керуватиме їх діями: підходи до проблеми. Проблематика підслідності: наявний стан, його передумови та наслідки введення до КПК України нових представників сторони обвинувачення.

Підходи до розуміння проблематики розумних строків. Наукові розвідки щодо стану сприйняття (несприйняття) потерпілого, як сторони кримінального провадження та наслідки для потерпілого. Науково-практичні підходи до перебігу строків досудового розслідування та його закінчення, проблематика продовження строків досудового розслідування.

Проблемні аспекти виконання вимог статті 290 КПК України. Відмова сторони захисту від ознайомлення, ухилення від ознайомлення. Не відкриття матеріалів досудового розслідування іншій стороні, як ймовірна підстава визнання недопустимими доказами у кримінальному провадженні відомостей, що містяться у відкритих процесуальних документах.

Питання для самостійного вивчення. Підходи до розуміння проблематики початку перебігу притягнення осіб до кримінальної відповідальності та юридичних наслідків. Співвідношення обвинувального акту із повідомленням про підозру: теоретичні та практичні підходи.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 2, 12, 16, 17, 21, 24, 26, 28, 30, 31, 32, 38, 46, 47, 54 ; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 7. Сучасний стан чинного кримінального процесуального законодавства, що унормовує поняття доказів, належність та допустимість при визнанні відомостей доказами та процес доказування, його прогалини та колізії. Проблематика застосування кримінального процесуального законодавства при провадженні слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій та судових дій (2 год.)

Пізнання, як суть доказування. Основні концепції розуміння категорії докази. Належність, допустимість, достатність та достовірність, співвідношення ознак доказів.

Проблеми застосування положень закону щодо збирання, перевірки та оцінки доказів у кримінальному провадженні: підходи до оцінки законності джерела та способу отримання доказу з урахуванням вимог законодавства щодо початку досудового розслідування відносно речей та документів, доданих (наданих) особою до заяви (повідомлення) про вчинення кримінального правопорушення; визнання недопустимими доказів сторони обвинувачення, якщо джерело доказів є недопустимим (визнання недопустимими доказів сторони обвинувачення, які є похідними від недопустимого протоколу огляду місця події, протоколу обшуку, протоколу допиту, протоколу пред'явлення для впізнання у практиці Верховного Суду та Європейського суду з прав людини (рішення від 30 червня 2008 року, 21 квітня 2011 року, справи «Гефген проти Німеччини» та «Нечипорук і Йонкало проти України» відповідно та інші). Недопустимість доказів, отриманих внаслідок істотного порушення прав та свобод людини. Недопустимість доказів та відомостей, які стосуються особи підозрюваного, обвинуваченого.

Особливості застосування класифікації доказів у процесі доказування. Роль засад кримінального провадження у процесі доказування. Співвідношення джерел доказів із поняттям доказів.

Доктринальні підходи та положення кримінального процесуального законодавства щодо віднесеності слідчих (розшукових) дій до процесуальних дій. Доктринальні підходи та положення кримінального процесуального законодавства щодо віднесеності негласних слідчих (розшукових) дій до процесуальних дій, початкові процесуальні рішення щодо їх провадження, суб'єкти провадження, фіксація ходу та результатів. Залучені та обов'язкові учасники при провадженні слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій. Застосування безперервного відеозапису ходу проведення відповідної слідчої (розшукової) дії.

Стосовно можливості прокурора, слідчого, дізнавача доручати проведення слідчих (розшукових) дій та/чи негласних слідчих (розшукових) дій оперативним підрозділам, включаючи в передбачених КПК України випадках отримання дозволу слідчого судді: положення кримінального процесуального законодавства та судова практика. Щодо поширення обмежень, передбачених статтею 77 КПК України на співробітників оперативних підрозділів, які допитувалися як свідки у кримінальному провадженні та яким опісля доручено провадження слідчих (розшукових) та/чи негласних слідчих (розшукових) дій.

Чи є твердження учасника слідчої дії, які зроблені під час допиту, надання пояснень, проведення слідчого експерименту, проведення експертизи тощо показаннями такого учасника слідчої дії у значенні статті 23 Кримінального процесуального кодексу? Допит неповнолітніх, осіб з обмеженими можливостями.

Проведення обшуку та/або огляду житла чи іншого володіння особи за дорученням слідчого, дізнавача, прокурора? Проблематика провадження огляду, обшуку житла чи іншого володіння особи за згодою володільця без ухвали слідчого судді. Проведення оглядів різних видів без розпочатого кримінального провадження: оцінка отриманих доказів судом.

Підстави визнання судом протоколу пред'явлення для впізнання недопустимим доказом. Пред'явлення для впізнання за зворотними ідентифікаційними зв'язками.

Слідчий експеримент чи відтворення обстановки та обставин події: доктринальні положення та вимоги кримінального процесуального законодавства. Підстави визнання судом протоколу слідчого експерименту недопустимим доказом.

Призначення та провадження експертиз у кримінальних провадженнях: сучасні реалії законодавчого унормування та окремі проблеми. Чи покладає КПК на слідчого обов'язок повідомляти стороні захисту про призначення експертизи у кримінальному провадженні? Чи є висновок, зроблений за результатами проведеного дослідження у порядку самостійного залучення експерта джерелом доказів – висновком експерта? Наслідки проведення експертного дослідження, що не містить відомостей про попередження експерта про кримінальну відповідальність за статтями 384, 385 КК України? Процесуальні та слідуючі з

них процедурні вимоги попередження експерта про кримінальну відповідальність за статтями 384, 385 КК України. Підстави визнання судом висновку експерта формальним та наслідки цього.

Ексгумація трупа та його огляд. Відібрання та отримання зразків для проведення експертизи. Відібрання біологічних зразків примусово. Освідування неповнолітнього та отримання зразків для експертизи. Межі дозволеного примусу при освідуванні.

Співвідношення слідчих (розшукових) та судових дій, які провадяться упродовж судового розгляду (судового слідства).

Питання для самостійного вивчення. Місце негласних слідчих (розшукових) дій та результатів оперативно-розшукових заходів у доказуванні. Наявні проблеми використання результатів оперативно-розшукових заходів у доказуванні при розслідуванні кримінальних правопорушень. Повага до людської гідності та дотримання конституційних прав громадян при провадженні слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій. Наслідки наявних порушень. Чи можливо поєднати добровільну видачу чи результати поверхневої перевірки, проведеної на підставі Закону України «Про Національну поліцію» із метою і сутністю такої СРД, як огляд місця події?

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 2, 6, 9, 13, 19, 33, 34, 42, 50, 52, 53, 55, 56, 57, 58; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 8. Наявні вимоги і проблеми чинного кримінального процесуального законодавства при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження та шляхи їх усунення

Чи має право потерпілий звернутися до слідчого судді з клопотанням про надання тимчасового доступу до речей і документів?

Доказова діяльність при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження слідчим суддею. Використання категорії «локальний предмет доказування» при визначенні обставин, що підлягають встановленню при вирішенні питання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Співвідношення у доктрині загального та локального предметів доказування, виокремлення додаткових елементів для тимчасового доступу до речей і документів, тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом, запобіжних заходів. Тягар доказування та доказова презумпція при застосуванні запобіжних заходів. Роль слідчого судді як суб'єкта доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження, недоліки нормативної регламентації його повноважень. Чи входить до компетенції слідчого судді надання дозволу потерпілому тимчасового доступу до речей і документів?

Проблематика оцінних понять, що використовуються при регламентації окремих запобіжних заходів.

Щодо аспектів розуміння поняття «затримана особа»: момент затримання, фактичне затримання. Порядок виклику захисника. Складення протоколу затримання та роз'яснення процесуальних прав. Обшук затриманої особи.

Шляхи вдосконалення законодавства, у тому числі й кримінального процесуального, для нівелювання проблем, що виникають при затриманні та провадженні обшуку особи.

Питання для самостійного вивчення. Заходи забезпечення кримінального провадження мета і підстави їх застосування, види та наявні класифікації заходів забезпечення кримінального провадження. Суб'єкти, що уповноважені на підготовку клопотань про надання дозволу на застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Обґрунтування у клопотаннях наявних ризиків, які дають достатні підстави слідчому судді, суду вважати, що підозрюваний може здійснити дії, передбачені частиною першою статті 177 КПК України.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 18, 22, 44, 48, 51, 52, 59, 62; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 9. Особливості та проблеми досудового розслідування кримінальних проступків. Проблематика кримінального провадження на підставі угод. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення та щодо неповнолітніх: шляхи подолання наявних проблем правозастосування та нагальність удосконалення чинного законодавства

Процедура здійснення дізнання, що передбачає ширший перелік процесуальних дій, що можуть бути проведені до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань, порівняно із процедурою досудового слідства: виправданість чи згубність законодавчого підходу та його співвідношення із частиною 2 статті 84, частиною 1 статті 94, частиною 4 статті 95, частиною 3 статті 214, частинами 1, 2 статті 360 КПК України.

Доктринальні підходи та положення кримінального процесуального законодавства розуміння та видової різноманітності угод у кримінальному провадженні. Відновні практики у кримінальному процесуальному законодавстві: міжнародний досвід та національні надбання. Укладення угод у кримінальних провадженнях щодо корупційних злочинів. Укладення угод у кримінальних провадженнях щодо та за участю неповнолітніх.

Позитивні та негативні риси кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Повноваження прокурора брати участь у судовому розгляді кримінальних проваджень у формі приватного обвинувачення: генеза національного законодавства, судова практика та міжнародний досвід. Відмова прокурора брати участь у судовому розгляді кримінальних проваджень у формі приватного обвинувачення. Закриття кримінального провадження судом (у тому числі судом касаційної інстанції) у разі, якщо потерпілий відмовився від обвинувачення у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення: окремі проблемні аспекти.

Ювенальна юстиція в Україні: окремі проблеми та шляхи їх вирішення. Перспективи удосконалення норм КПК України при здійсненні провадження щодо та за участю неповнолітніх: недопущення повторного проведення «слідчих» дій; участь психолога та створення дружньої атмосфери («Зелена кімната», «Барнахус» тощо); «поглиблена участь» педагога, психолога та лікаря

(право на одержання наявної інформації щодо особи неповнолітнього; пояснення неповнолітньому значення подій і надання порад слідчому або/та судді щодо належного поведіння з неповнолітнім; внесення новацій до робочого етапу одночасного допиту неповнолітнього потерпілого чи свідка тощо).

Питання для самостійного вивчення. Початок досудового розслідування у формі дізнання. Огляд повноважень слідчого, якими під час проведення досудового розслідування наділений дізнавач та проблематика таких законодавчих підходів. Можливість та потреба встановлення істини у кримінальних провадженнях з угодами. Кримінальне процесуальне законодавство 2012 року щодо провадження у формі приватного обвинувачення: пройдені зміни та сучасний стан. Загальні правила та особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх та за їх участю.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 37, 38, 40-43, 49, 54, 60-63; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 10. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування: основні положення, підходи, а також прогалини та колізії чинного кримінального процесуального законодавства, що ускладнюють таку діяльність. Стан і проблеми застосування чинного кримінального процесуального законодавства при здійсненні судового провадження у першій інстанції та з перегляду судових рішень

Оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування.

Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування. Чи є можливість оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР, які постановлені до 17 червня 2020 та після цієї дати. Чи наявні можливості оскарження на досудовому розслідуванні потерпілим, його законним представником, представником в апеляційному порядку ухвали слідчого судді про скасування повідомлення про підозру? Оскарження на досудовому розслідуванні рішення слідчого судді, що не передбачене КПК України. Окремі підходи до розуміння критеріїв, що дозволяють віднести рішення слідчого судді до тих процесуальних рішень, що підлягають (не підлягають) оскарженню на досудовому розслідуванні. Чи підлягає оскарженню в апеляційному порядку рішення слідчого судді про надання дозволу потерпілому тимчасового доступу до речей і документів? Оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів про встановлення строків закінчення досудового розслідування: теорія та практика.

Оскарження слідчим, дізнавачем рішень, дій чи бездіяльності прокурора.

Поняття судового розгляду та його характеристика, види, межі та місце в системі стадій кримінального провадження. Реалізація загальних засад кримінального провадження, що обумовлюють правову організацію судового розгляду. Проблеми оголошення обвинувального акта та роз'яснення суті

обвинувачення; з'ясування обставин кримінального провадження та перевірка їх доказами; визначення обсягу доказів, що підлягають дослідженню та порядку їх дослідження; проведення судових дій вербального, невербального характеру та інших пізнавальних дій.

Кваліфікація дій особи під час постановлення вироку за кваліфікуючою ознакою «повторно»: кримінальні процесуальні та кримінально-правові аспекти. Закриття кримінального провадження на підставі набуття чинності законом, яким скасована кримінальна відповідальність за діяння, вчинене особою: окремі проблеми. Стягнення з обвинуваченого (засудженого) судового збору при вирішенні цивільного позову в ухваленому обвинувальному вирокі. Чи правомірно стягувати вартість ймовірно викраденого майна з посадових осіб (слідчого, начальника слідчого відділу...) через їх можливу бездіяльність у кримінальному провадженні: теорія та практика. Проблематика питань, пов'язаних зі звільненням від призначеного покарання на підставі статті 49, частини 5 статті 74 КК України.

Спільні та відмінні риси провадження в суді апеляційної та касаційної інстанції. Щодо застосування положень Кримінального процесуального кодексу, які стосуються встановлення моменту, до якого можлива відмова від апеляційної скарги прокурором. Щодо можливості відкликання обвинуваченим, засудженим апеляційної чи касаційної скарги захисника. Щодо повноважень прокурора подавати касаційну скаргу в частині розв'язання цивільного позову, заявленого потерпілим – фізичною особою. Застосування положень статті 440 КПК України і пункту 5 частини 1 статті 284 КПК України у випадку смерті засудженого, виправданого до завершення розгляду касаційної скарги.

Питання для самостійного вивчення. Чи можливо залишити без руху апеляційну скаргу на ухвалу слідчого судді: теорія та практика? Чи оскаржуються в апеляційному порядку ухвали слідчих суддів про роз'яснення або відмову в роз'ясненні судового рішення? Процесуальний порядок судового розгляду чи судового слідства? Наслідки обмеження обвинуваченого у виголошенні останнього слова. Поняття, належність дій та наслідки порушення таємниці нарадчої кімнати.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 3, 5, 7, 8, 10-11, 14-15, 17, 20, 23, 25, 27, 35-36, 39, 45, 54, 64-65; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Перелік тем семінарських занять

Тема 1. Система джерел кримінального права

Семінарське заняття (2 год.)

1. Поняття та види джерел сучасного кримінального права України.
2. Кримінальний кодекс України – основне джерело кримінального права.
3. Судова практика, доктрина кримінального права та інші вторинні джерела кримінального права України.

Зміст самостійної роботи здобувачів¹

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 1; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КК України.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 10; **додаткові:** 3, 4, 7, 12, 14, 19, 22, 25; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 2. Кримінальне правопорушення та його види

Семінарське заняття (2 год.)

1. Кримінальне правопорушення та його види: злочин і кримінальний проступок, співвідношення цих понять.

2. Малозначність діяння у кримінальному праві.

3. Проблеми криміналізації та декриміналізації суспільно небезпечних діянь на сучасному етапі формування кримінально-правової політики України.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 2; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КК України.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 10; **додаткові:** 1, 2, 3, 4, 7, 12, 22, 25, 27; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 3. Система засобів кримінально-правового впливу

Семінарське заняття (2 год.)

1. Поняття та система засобів кримінально-правового впливу.

2. Кримінальна відповідальність та звільнення від неї як основні засоби кримінально-правового впливу.

3. Форми реалізації кримінальної відповідальності.

¹ Зміст самостійної роботи не є вичерпним і залежно від теми заняття може розширюватися відповідно до рекомендацій викладача.

4. Додаткові засоби кримінально-правового впливу.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 3; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КК України.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 10; **додаткові:** 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 15, 17, 20, 22; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 4. Проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти особи

Семінарське заняття (2 год.)

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти особи (її життя і здоров'я, волі, честі та гідності, статевої свободи та статевої недоторканності, власності).

2. Помилки у кваліфікації кримінальних правопорушень проти особи в слідчій і судовій практиці.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 4; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КК України.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 10; **додаткові:** 7, 8, 10, 16, 23, 26; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 5. Проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти держави

Семінарське заняття (2 год.)

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти держави (основ її національної безпеки, громадської безпеки, громадського порядку та моральності, авторитету органів державної влади, правосуддя).

2. Помилки у кваліфікації кримінальних правопорушень проти держави в слідчій і судовій практиці.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 5; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КК України.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 10; **додаткові:** 13, 18, 21, 23, 24, 26; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Змістовий модуль 2. Актуальні проблеми кримінального процесу

Тема 6. Проблематика застосування кримінального процесуального законодавства під час прийняття рішень про початок досудового розслідування, у його перебігу, при зупиненні провадження, притягненні осіб до кримінальної відповідальності, закінченні досудового розслідування та обчислення, а також продовження його строків

Семінарське заняття (4 год.)

1. Процесуальні рішення, як елемент кримінальної процесуальної діяльності. Поняття, правові та теоретичні основи процесуальних рішень.
2. Процесуальна форма рішень та проблематика положень КПК України із цього приводу.
3. Класифікація процесуальних рішень.
4. Прийняття початкових процесуальних рішень на стадії досудового розслідування: проблематика наявного обов'язку слідчого або прокурора унести відповідні відомості до ЄРДР та розпочати розслідування та його кореспондування із належною оцінкою цими суб'єктами такої заяви (повідомлення).
5. Процесуальні наслідки порушення процесуального строку, визначеного ч. 1 ст. 214 КПК України, зокрема, внесення відомостей до ЄРДР після спливу 24 годин.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 6; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КПК України та судової практики.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Завдання для самостійної роботи:

Опрацювати такі додаткові питання:

1. Підходи до розуміння проблематики початку перебігу притягнення осіб до кримінальної відповідальності та юридичних наслідків.
2. Співвідношення обвинувального акту із повідомленням про підозру: теоретичні та практичні підходи (звернути увагу на різну практику Верховного Суду, зокрема, справа 237/669/16-к, провадження №51-4249км21 (рішення у реєстрі 101309449) та правові позиції Верховного Суду).

Увага! Вдома, опрацьовуючи ці два питання і готуючись до практичного завдання, слід знайти у Єдиному державному реєстрі судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua>) судові рішення, які стосуються задекларованої в чотирьох питаннях проблематики (2-додаткові для самостійної роботи, 2-винесені на практичне опрацювання), вибрати на власний розсуд по одному рішенні до кожного з чотирьох запропонованих питань і у роздрукованому чи електронному вигляді мати на занятті.

Теми рефератів, доповідей, індивідуальних завдань:

1. Наукові розвідки щодо стану сприйняття (несприйняття) потерпілого, як сторони кримінального провадження та наслідки для потерпілого.
2. Не відкриття матеріалів досудового розслідування іншій стороні, як ймовірна підстава визнання недопустимими доказами у кримінальному провадженні відомостей, що містяться у відкритих процесуальних документах.
3. Науково-практичні підходи до перебігу строків досудового розслідування та його закінчення, проблематика продовження строків досудового розслідування.
4. Якщо у кримінальному провадженні після повідомлення особі про підозру спливає строк досудового розслідування, то чи може за таких обставин виходячи з положень КПК України, прокурор звертатися до суду з обвинувальним актом? (аналіз ухвали Харківського апеляційного суду від 23 листопада 2021 року у справі №617/1839/19, провадження №11кп/818/2321/21 та рішень Верховного Суду).
5. Підходи до розуміння проблематики розумних строків.
6. Проблематика підслідності: наявний стан, його передумови та наслідки введення до КПК України нових представників сторони обвинувачення.

Практичні завдання.

Навчальні питання:

1. Процесуальне рішення щодо визначення слідчого (слідчих), які здійснюватимуть досудове розслідування та старшого слідчої групи, який

керуватиме їх діями: підходи до проблеми (справа №477/426/17, провадження №51-4963км20).

2. Проблемні аспекти виконання вимог статті 290 КПК України. Відмова сторони захисту від ознайомлення, ухилення від ознайомлення (справа № 522/1714/16-к, провадження №51-40км18).

Практичні завдання:

Відповідно до методичних рекомендацій навчальна група працює у складі чотирьох підгруп, які утворюються на власний розсуд здобувачами вищої освіти для подальшої презентації власних науково-практичних пошуків на конкурентній основі. Усі підгрупи працюють над завданнями автономно.

*Перша та друга підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №1 «**Процесуальне рішення щодо визначення слідчого (слідчих), які здійснюватимуть досудове розслідування та старшого слідчої групи, який керуватиме їх діями: підходи до проблеми**»:*

1. Які способи процесуального оформлення рішення про визначення слідчого або групи слідчих, старшого слідчої групи, які здійснюватимуть досудове розслідування, є допустимими за змістом норм, передбачених статтею 39, частиною 1 статті 214 КПК України, з огляду на їх юридичні конструкції?

2. Чи відповідає вимогам процесуальної форми фіксації прийнятих процесуальних рішень електронний документ у вигляді внесеного до ЄРДР запису, якщо він зроблений уповноваженою на прийняття такого процесуального рішення особою – керівником органу досудового розслідування?

3. Чи потрібне окреме процесуальне рішення у формі постанови керівника органу досудового розслідування про визначення слідчого (слідчих), який здійснюватиме досудове розслідування а у випадках здійснення досудового розслідування слідчою групою – про визначення старшого слідчої групи, який керуватиме діями інших слідчих, з огляду на положення частини 1 статті 39, частини 1 статті 214 КПК України, якщо керівник органу досудового розслідування особисто уніс у ЄРДР відомості про кримінальне правопорушення та цим же записом у ЄРДР визначив себе і ще кількох слідчих органу досудового розслідування, які здійснюватимуть досудове розслідування?

*Третя та четверта підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №2 «**Щодо тлумачення статті 290 КПК України**»:*

1. За яких обставин можна поведінку сторони захисту розцінювати як відмову від ознайомлення з матеріалами кримінального провадження?

2. Яка саме поведінка сторони кримінального провадження може свідчити про її відмову від ознайомлення з матеріалами? Чи зобов'язана сторона обвинувачення у будь-якому випадку, навіть при наявності письмової заяви сторони захисту про відмову від ознайомлення з матеріалами провадження, звертатися до слідчого судді з клопотанням про встановлення цій стороні строку

для ознайомлення з вказаними матеріалами відповідно до вимог частини 10 статті 290 КПК України?

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 2, 12, 16, 17, 21, 24, 26, 28, 30, 31, 32, 38, 46, 47, 54 ; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 7. Сучасний стан чинного кримінального процесуального законодавства, що унормовує поняття доказів, належність та допустимість при визнанні відомостей доказами та процес доказування, його прогалини та колізії. Проблематика застосування кримінального процесуального законодавства при провадженні слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій та судових дій

Семінарське заняття (4 год.)

1. Пізнання, як суть доказування. Основні концепції розуміння категорії докази.
2. Належність, допустимість, достатність та достовірність, співвідношення ознак доказів.
3. Особливості застосування класифікації доказів у процесі доказування.
4. Роль засад кримінального провадження у процесі доказування.
5. Співвідношення джерел доказів із поняттям доказів.
6. Доктринальні підходи та положення кримінального процесуального законодавства щодо віднесеності слідчих (розшукових) дій до процесуальних дій.
7. Доктринальні підходи та положення кримінального процесуального законодавства щодо віднесеності негласних слідчих (розшукових) дій до процесуальних дій.
8. Початкові процесуальні рішення щодо провадження СРД та НС(Р)Д. Суб'єкти провадження СРД та НС(Р)Д.
9. Залучені та обов'язкові учасники при провадженні слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій.
10. Фіксація ходу та результатів СРД та НС(Р)Д. Застосування безперервного відеозапису ходу проведення відповідної слідчої (розшукової) дії.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 7; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КПК України, рішень Верховного Суду та ЄСПЛ.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Завдання для самостійної роботи:

Опрацювати такі додаткові питання:

1. Місце негласних слідчих (розшукових) дій та результатів оперативно-розшукових заходів у доказуванні.

2. Наявні проблеми використання результатів оперативно-розшукових заходів у доказуванні при розслідуванні кримінальних правопорушень.

Увага! Вдома, опрацьовуючи ці два питання і готуючись до практичного завдання, слід знайти у Єдиному державному реєстрі судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua>) судові рішення, які стосуються задекларованої в чотирьох питаннях проблематики (2-додаткові для самостійної роботи, 2-винесені на практичне опрацювання), вибрати на власний розсуд по одному рішенні до кожного з чотирьох запропонованих питань і в роздрукованому чи електронному вигляді мати на занятті.

Теми рефератів, доповідей, індивідуальних завдань:

1. Проблеми застосування положень кримінального процесуального закону щодо збирання, перевірки та оцінки доказів у кримінальному провадженні.

2. Недопустимість доказів, отриманих внаслідок істотного порушення прав та свобод людини.

3. Недопустимість доказів та відомостей, які стосуються особи підозрюваного, обвинуваченого.

4. Визнання недопустимими доказів сторони обвинувачення, які є похідними від недопустимого протоколу допиту у практиці Верховного Суду та/чи Європейського суду з прав людини.

5. Визнання недопустимими доказів сторони обвинувачення, які є похідними від недопустимого протоколу пред'явлення для впізнання у практиці Верховного Суду та/чи Європейського суду з прав людини.

6. Проблема провадження огляду, обшуку житла чи іншого володіння особи за згодою володільця без ухвали слідчого судді.

7. Провадження оглядів різних видів без розпочатого кримінального провадження: оцінка отриманих доказів судом.

8. Підстави визнання судом протоколу пред'явлення для впізнання недопустимим доказом.

9. Пред'явлення для впізнання за зворотними ідентифікаційними зв'язками.

10. Слідчий експеримент чи відтворення обстановки та обставин події: доктринальні положення та вимоги кримінального процесуального законодавства.

11. Підстави визнання судом протоколу слідчого експерименту недопустимим доказом.

12. Призначення та провадження експертиз у кримінальних провадженнях: сучасні реалії законодавчого унормування та окремі проблеми.

13. Аналіз рішень Верховного Суду щодо з'ясування відповідей судової практики на такі гострі питання: Чи покладає КПК на слідчого обов'язок повідомляти стороні захисту про призначення експертизи у кримінальному провадженні? Чи є висновок, зроблений за результатами проведеного дослідження у порядку самостійного залучення експерта джерелом доказів –

висновком експерта? Наслідки проведення експертного дослідження, що не містить відомостей про попередження експерта про кримінальну відповідальність за статтями 384, 385 КК України? Процесуальні та слідуючі з них процедурні вимоги попередження експерта про кримінальну відповідальність за статтями 384, 385 КК України. Підстави визнання судом висновку експерта формальним та наслідки цього. Обов'язково звернути увагу на рішення Верховного Суду від 18 листопада 2021 року у справі 237/669/16-к, провадження №51-4249км21!!!

14. Експертиза трупа та його огляд: проблематика належності до слідчих (розшукових) дій.

15. Відібрання та отримання зразків для проведення експертизи. Відібрання біологічних зразків примусово.

16. Освідування неповнолітнього та отримання зразків для експертизи. Межі дозволеного примусу при освідуванні.

17. Допит неповнолітніх, осіб з обмеженими можливостями.

18. Співвідношення слідчих (розшукових) та судових дій, які провадяться упродовж судового розгляду (судового слідства). Судовий розгляд чи судове слідство?

Практичні завдання.

Навчальні питання:

1. Підходи до оцінки законності джерела та способу отримання доказу з урахуванням вимог законодавства щодо початку досудового розслідування відносно речей та документів, доданих (наданих) особою до заяви (повідомлення) про вчинення кримінального правопорушення (провадження №51-6241км19).

2. Визнання недопустимими доказів сторони обвинувачення, якщо джерело доказів є недопустимим у практиці Верховного Суду та Європейського суду з прав людини (доктрина «плодів отруйного дерева» (fruit of the poisonous tree) сформульована ЄСПЛ у рішеннях у справах «Гефген проти Німеччини», «Тейксейра де Кастро проти Португалії», «Шабельник проти України», «Балицький проти України», «Нечипорук і Йонкало проти України», «Яременко проти України»).

Практичні завдання:

Відповідно до методичних рекомендацій навчальна група працює у складі чотирьох підгруп, які утворюються на власний розсуд здобувачами вищої освіти для подальшої презентації власних науково-практичних пошуків на конкурентній основі. Усі підгрупи працюють над завданнями автономно.

Перша та друга підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №1 «Підходи до оцінки законності джерела та способу отримання доказу з урахуванням вимог законодавства щодо початку досудового розслідування відносно речей та документів, доданих (наданих) особою до заяви (повідомлення) про вчинення кримінального правопорушення»:

1. Чи вправі слідчий, прокурор, інша службова особа, уповноважена на прийняття та реєстрацію заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, відмовити у прийнятті додатків до заяви (повідомлення) у вигляді документів чи речей?

2. Чи вправі слідчий, прокурор після внесення відповідних відомостей про кримінальне правопорушення на підставі заяви (повідомлення) з додатками у вигляді документів (речей) до Єдиного реєстру досудових розслідувань проводити огляд доданих речей чи документів у порядку статті 237 КПК України?

3. Чи узгоджується з вимогами статей 84, 86, 214 КПК України рішення слідчого за результатами проведеної слідчої (розшукової) дії – огляду речей та документів, наданих особою до заяви (повідомлення) про вчинення кримінального правопорушення – про визнання їх доказами у кримінальному провадженні?

4. З урахуванням положень статей 84, 86, 214 та 237 КПК України у їх взаємозв'язку чи можливо оцінювати як допустимі докази протокол огляду речей та документів, проведеного після внесення відповідних відомостей про вчинене кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань, та безпосередньо речі й документи, додані особою до заяви (повідомлення) про вчинення кримінального правопорушення?²

Третя та четверта підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №2 «Визнання недопустимими доказів сторони обвинувачення, якщо джерело доказів є недопустимим»:

1. Які джерела доказів було визнано недопустимими ЄСПЛ у справах «Шабельник проти України», «Балицький проти України», «Нечипорук і Йонкало проти України», «Яременко проти України» і з яких причин?

2. Чи застосовується Верховним Судом доктрина «плодів отруйного дерева» (fruit of the poisonous tree), сформульована ЄСПЛ? Проілюструйте свою відповідь аналізом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 листопада 2019 року у справі №1-45/05/2005 (провадження 13-36зв019).

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 2, 6, 9, 13, 19, 33, 34, 42, 50, 52, 53, 55, 56, 57, 58; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 8. Наявні вимоги і проблеми чинного кримінального процесуального законодавства при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження та шляхи їх усунення

Семінарське заняття не передбачене.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних

² Звернення до членів НКР при Верховному Суді у провадженні №51-6241км19.

джерел за темою 8; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КПК України, судової практики.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Завдання для самостійної роботи:

Опрацювати наступні додаткові питання:

1. Заходи забезпечення кримінального провадження мета і підстави їх застосування, види та наявні класифікації заходів забезпечення кримінального провадження.

2. Суб'єкти, що уповноважені на підготовку клопотань про надання дозволу на застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Обґрунтування у клопотаннях наявних ризиків, які дають достатні підстави слідчому судді, суду вважати, що підозрюваний може здійснити дії, передбачені частиною першою статті 177 КПК України.

Увага! Вдома, опрацюючи ці два питання слід знайти у Єдиному державному реєстрі судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua>) судові рішення, які стосуються задекларованої проблематики, вибрати на власний розсуд по три рішення до кожного із запропонованих питань і в роздрукованому чи електронному вигляді зберігати у накопичувачі.

Теми рефератів, доповідей, індивідуальних завдань:

1. Доказова діяльність при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження слідчим суддею. Тягар доказування та доказова презумпція при застосуванні запобіжних заходів.

2. Роль слідчого судді як суб'єкта доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження, недоліки нормативної регламентації його повноважень.

3. Використання категорії «локальний предмет доказування» при визначенні обставин, що підлягають встановленню при вирішенні питання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

4. Співвідношення у доктрині загального та локального предметів доказування, виокремлення додаткових елементів для тимчасового доступу до речей і документів, тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом, запобіжних заходів.

5. Проблема оцінних понять, що використовуються при регламентації окремих запобіжних заходів.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 18, 22, 44, 48, 51, 52, 59, 62; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 9. Особливості та проблеми досудового розслідування кримінальних проступків. Проблема кримінального провадження на підставі угод.

Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення та щодо неповнолітніх: шляхи подолання наявних проблем правозастосування та нагальність удосконалення чинного законодавства

Семінарське заняття не передбачене.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 9; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КПК України та судової практики.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Опрацювати такі додаткові питання:

1. Початок досудового розслідування у формі дізнання. Огляд повноважень слідчого, якими під час проведення досудового розслідування наділений дізнавач та проблематика таких законодавчих підходів.

2. Можливість та потреба встановлення істини у кримінальних провадженнях з угодами.

3. Кримінальне процесуальне законодавство 2012 року щодо провадження у формі приватного обвинувачення: пройдені зміни та сучасний стан. Позитивні та негативні риси такої форми провадження.

4. Загальні правила та особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх та за їх участю.

Увага! Вдома, опрацьовуючи ці питання і готуючись до практичного заняття, слід знайти у Єдиному державному реєстрі судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua>) судові рішення, які стосуються задекларованої проблематики, вибрати на власний розсуд по одному рішенні до кожного питання і у роздрукованому чи електронному вигляді зберігати в накопичувачі.

Теми рефератів, доповідей, індивідуальних завдань:

1. Доктринальні підходи та положення кримінального процесуального законодавства щодо розуміння та видової різноманітності угод у кримінальному провадженні.

2. Відновні практики у кримінальному процесуальному законодавстві: міжнародний досвід та національні надбання.

3. Сприйняття злочину і покарання за стародавньою традицією українського судочинства (окремі джерела української правової спадщини: звичаєве право, Руська Правда, Литовські Статути тощо).

4. Укладення угод у кримінальних провадженнях щодо корупційних злочинів.

5. Укладення угод у кримінальних провадженнях за участю неповнолітніх.

6. Повноваження прокурора брати участь у судовому розгляді кримінальних проваджень у формі приватного обвинувачення: генеза національного законодавства, судова практика та міжнародний досвід.

7. Ювенальна юстиція в Україні: окремі проблеми та шляхи їх вирішення.

8. Перспективи удосконалення норм КПК України при здійсненні провадження щодо та за участю неповнолітніх: недопущення повторного проведення «слідчих» дій; участь психолога та створення дружньої атмосфери («Зелена кімната», «Барнахус» тощо); «поглиблена участь» педагога, психолога та лікаря (право на одержання наявної інформації щодо особи неповнолітнього; пояснення неповнолітньому значення подій і надання порад слідчому або/та судді щодо належного поведіння з неповнолітнім; внесення новацій до робочого етапу одночасного допиту неповнолітнього потерпілого чи свідка тощо).

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 37, 38, 40-43, 49, 54, 60-63; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 10. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування: основні положення, підходи, а також прогалини та колізії чинного кримінального процесуального законодавства, що ускладнюють таку діяльність. Стан і проблеми застосування чинного кримінального процесуального законодавства при здійсненні судового провадження у першій інстанції та з перегляду судових рішень

Семінарське заняття (2 год.)

1. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування під час досудового розслідування.

2. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності прокурора під час досудового розслідування.

3. Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування.

4. Реалізація загальних засад кримінального провадження, що обумовлюють правову організацію судового розгляду.

5. Спільні та відмінні риси провадження в суді апеляційної та касаційної інстанції.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 10; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КПК України та судової практики.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Завдання для самостійної роботи:

Опрацювати такі додаткові питання:

1. Процесуальний порядок судового розгляду чи судового слідства? (оголошення обвинувального акта та роз'яснення суті обвинувачення; з'ясування обставин кримінального провадження та перевірка їх доказами; визначення обсягу доказів, що підлягають дослідженню та порядку їх дослідження; проведення судових дій вербального, невербального характеру та інших пізнавальних дій).
2. Наслідки обмеження обвинуваченого у виголошенні останнього слова. Поняття, належність дій та наслідки порушення таємниці нарадчої кімнати.
3. Чи можливо залишити без руху апеляційну скаргу на ухвалу слідчого судді: теорія та практика?
4. Чи оскаржуються в апеляційному порядку ухвали слідчих суддів про роз'яснення або відмову в роз'ясненні судового рішення?

Увага! Вдома, опрацьовуючи запропоновані питання і готуючись до практичного завдання, слід знайти у Єдиному державному реєстрі судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua>) судові рішення, які стосуються задекларованої проблематики, вибрати на власний розсуд по одному рішенні до кожного з шести запропонованих питань (4-х для самостійного опрацювання та 2-х для практичного завдання) і у роздрукованому чи електронному вигляді мати на практичному занятті.

Теми рефератів, доповідей, індивідуальних завдань:

1. Чи є можливість оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР, які постановлені до 17 червня 2020 та після цієї дати?³
2. Чи наявні можливості оскарження на досудовому розслідуванні потерпілим, його законним представником, представником в апеляційному порядку ухвали слідчого судді про скасування повідомлення про підозру?⁴
3. Чи підлягає оскарженню в апеляційному порядку рішення слідчого судді про надання дозволу потерпілому тимчасового доступу до речей і документів?⁵
4. Закриття кримінального провадження на підставі набуття чинності законом, яким скасована кримінальна відповідальність за діяння, вчинене особою: окремі проблеми⁶.
5. Стягнення з обвинуваченого (засудженого) судового збору при вирішенні цивільного позову в ухваленому обвинувальному вироку⁷.

³ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі № 133/3337/19.

⁴ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі № 756/10189/20.

⁵ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі № 161/19398/17 (провадження № 51-8733км18).

⁶ Звернення до членів НКР при Верховному Суді із реєстраційним вхідним номером Верховного Суду 512/0/26-19 від 22.10.2019.

⁷ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у провадженні № 51-274км17.

6. Проблематика питань, пов'язаних зі звільненням від призначеного покарання на підставі статті 49, частини 5 статті 74 КК України⁸.

7. Щодо застосування положень Кримінального процесуального кодексу, які стосуються встановлення моменту, до якого можлива відмова від апеляційної скарги прокурором⁹.

8. Щодо можливості відкликання обвинуваченим, засудженим апеляційної чи касаційної скарги захисника¹⁰.

9. Щодо повноважень прокурора подавати касаційну скаргу в частині розв'язання цивільного позову, заявленого потерпілим – фізичною особою¹¹.

10. Застосування положень статті 440 КПК України і пункту 5 частини 1 статті 284 КПК України у випадку смерті засудженого, виправданого до завершення розгляду касаційної скарги¹².

Практичні завдання.

Навчальні питання:

1. Оскарження на досудовому розслідуванні рішення слідчого судді, що не передбачене КПК України.

2. Теорія та практика щодо оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів про встановлення строків закінчення досудового розслідування.

Практичні завдання:

Відповідно до методичних рекомендацій навчальна група працює у складі чотирьох підгруп, які утворюються на власний розсуд здобувачами вищої освіти для подальшої презентації власних науково-практичних пошуків на конкурентній основі. Усі підгрупи працюють над завданнями автономно.

*Перша та друга підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №1 «**Оскарження на досудовому розслідуванні рішення слідчого судді, що не передбачене КПК України. Окремі підходи до розуміння критеріїв, що дозволяють віднести рішення слідчого судді до тих процесуальних рішень, що підлягають (не підлягають) оскарженню на досудовому розслідуванні:***

1. За якими загальними критеріями (ознаками) рішення слідчого судді слід відносити до таких, що не підлягають оскарженню, з огляду на застосування положень частини 3 статті 307, статті 309 та частини 4 статті 399 КПК України?

2. За якими критеріями (ознаками) судам вищих інстанцій слід визначати чи є рішення слідчого судді таким, що не передбачене КПК України у контексті застосування частини 3 статті 307, статті 309 та частини 4 статті 399 КПК України та з огляду на висновки щодо застосування норм права, викладені у постановах Великої Палати Верховного Суду від 23 травня 2018 року та постанові Верховного Суду України від 12 жовтня 2017 року?

⁸ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі № 51-413кмо21.

⁹ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у провадженні №554/690/17.

¹⁰ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі №481/1754/18, провадження №51-1579кмо20.

¹¹ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі №591/7341/15-к.

¹² Звернення до членів НКР при Верховному Суді у провадженні №51-4744км18.

3. Чи підлягають апеляційному оскарженню рішення слідчого судді про повернення клопотання учасників кримінального провадження у випадках, коли чинний КПК прямо не передбачає можливості ухвалення такого рішення у межах встановлених цим Кодексом (його спеціальними нормами) процедур?

4. Чи підлягають апеляційному оскарженню рішення слідчого судді про повернення клопотання учасників кримінального провадження у випадках, коли чинний КПК передбачає можливості ухвалення такого рішення у межах встановлених цим Кодексом (його спеціальними нормами) процедур, але з інших підстав?¹³

Третя та четверта підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №2 «Оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів про встановлення строків закінчення досудового розслідування: теорія та практика»:

1. Чи має слідчий суддя з огляду на положення пункту 18 частини 1 статті 3, частини 3 статті 26, частин 2, 6 статті 28, частин 1, 2 статті 114, статей 303, 308 КПК України повноваження, за результатами розгляду клопотання підозрюваного, поданого в порядку статей 28, 114 КПК України чи скарги на дії чи бездіяльність слідчого, прокурора, поданої на підставі статті 303 КПК України, визначати строк протягом якого прокурор зобов'язаний закінчити досудове розслідування?

2. Чи підлягає апеляційному оскарженню рішення слідчого судді за результатами розгляду таких клопотань чи скарг? Якщо так, то за яких умов і на якій правовій підставі?

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 3, 5, 7, 8, 10-11, 14-15, 17, 20, 23, 25, 27, 35-36, 39, 45, 54, 64-65; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

**Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни
«Актуальні проблеми кримінального права та процесу»:**

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, зокрема:	60	74
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	12	10

¹³ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі №646/3986/19, провадження №51-3335км20.

Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	12	14
Виконання індивідуальних практичних робіт	12	16
Підготовка до поточного контролю	12	16
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	12	18

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силябусом / робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилення текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи вдома, робота під керівництвом викладача	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль
Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи вдома, робота під керівництвом викладача	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль
Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи вдома, робота під керівництвом викладача	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль
Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи вдома, робота під керівництвом викладача	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль
Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль,

	вдома, робота під керівництвом викладача	тестовий контроль
Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи вдома, робота під керівництвом викладача	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль
Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи вдома, робота під керівництвом викладача	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль
Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи вдома, робота під керівництвом викладача	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

<i>Вид контрольного заходу</i>	<i>Зміст</i>	<i>% від загальної оцінки</i>	<i>Бал</i>	
			<i>min</i>	<i>max</i>

Поточні контрольні заходи	опитування, поточні контрольні роботи, практичні завдання, результати виконання індивідуальної роботи	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Усього:		100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів.

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в електронному журналі обліку успішності академічної групи на підставі чотирибальної шкали («2»; «3»; «4»; «5»). У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки здобувачі зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У разі недотримання цієї норми, замість «н» у журналі виставляється «0» (нуль балів), без права перескладання. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

Порядок оцінювання. До **підсумкового** контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік / екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен / диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно зі Шкалою оцінювання знань за ЄКТС) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки / екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Актуальні проблеми кримінального права

Основна література

1. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Кримінальне право : навчальний посібник / за ред. М. І. Хавронюка. Київ : Ваїте, 2014. 944 с. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/8/9/358166.pdf>
2. Кримінальне право (Особлива частина): підручник / за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. [2-ге вид.]. Київ : «ВД Дакор», 2013. 786 с.
3. Кримінальне право України : Загальна частина : тексти лекцій : навчально-методичний посібник / за заг. ред. Н. А. Мирошніченко, Є. Л. Стрельцова ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса : Астропрінт, 2022. 328 с. URL: <https://bit.ly/4dKxKv2>
4. Кримінальне право України. Загальна частина : підруч. / за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. та доп. Харків : Право, 2020. 584 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 428 с. URL: <https://bit.ly/3AKe7EK>
6. Кримінальне право України. Особлива частина: навчальний посібник. Конспект лекцій / за заг. ред. В. В. Топчія. Ірпінь : Атїка, 2021. 411 с.
7. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / за заг. ред. В. М. Бурдіна, В. І. Маркіна. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 1148 с.
8. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 768 с.
9. Кримінальне право. Загальна частина (Українсько-європейські студії): підручник : у 2 книгах / за ред. О. О. Дудорова, А. А. Стрижевської. Книга 1. Вступ до кримінального права України. Вчення про кримінальне правопорушення. Київ : Видавництво «Норма права», 2025. 824 с.; Книга 2. Вчення про заходи кримінально-правового впливу. Загальна частина кримінального права європейських держав. Київ : Видавництво «Норма права», 2025. 788 с.
10. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 11-те вид., переробл. та допов. Київ : ВД «Дакор», 2019. 1384 с.

Додаткова література

1. Douglas Husak. Overcriminalization: The Limits of the Criminal Law. New York: Oxford University Press, 2008. 231 p.
2. Thomas S. Petersen. Why Criminalize? New Perspectives on Normative Principles of Criminalization. Springer Nature Switzerland AG, 2020. 155 p.
3. Велика українська юридична енциклопедія: у 20-ти томах. Том 17 : Кримінальне право. Редкол. : В. Я. Тацій (голова), В.І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017.

1064 с.

4. Вереша Р. В. Кримінальне право України на сучасному етапі. Загальна частина : навч. посіб. Київ : Алерта, 2022. 612 с.

5. Вознюк А. А., Письменський Є. О. Передача засудженого для обміну як військовополоненого: кримінально-правові аспекти звільнення від відбування покарання. *Київський часопис права*. 2022. № 3. С. 112 – 120.

6. Горох О. П. Сучасні кримінально-правові проблеми звільнення від покарання та його відбування : монографія; за наук. ред. А. А. Музики. Київ : ВД «Дакор», 2019. 676 с.

7. Дудоров О. Кримінально-правові проблеми сучасної України (вибрані праці). Київ : Ваіте, 2022. 632 с. URL: <https://bit.ly/4csmMZB>

8. Дудоров О. О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики) : практ. poradnik ; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. Северодонецьк : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2018. 92 с.

9. Дудоров О. О., Письменський Є. О. Покарання у проєкті нового Кримінального кодексу України: окремі критичні застереження. *Реформування кримінального законодавства крізь призму історичного надбання* : матеріали міжвідом. наук.-практ. круглого столу (Київ, 18 берез. 2021 р.) / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. С. 47 – 51.

10. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. Київ : Ваіте, 2019. 288 с.

11. Загиней-Заболотенко З. А. Реалізація норм інституту застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб у судовій практиці: результати десятирічного марафону. *Слово Національної школи суддів України*. 2024. № 1 (46). С. 137 – 148.

12. Кримінальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини / за заг. ред. А. Столітнього. Київ : Норма права. 2022. 1104 с.

13. Кримінально-правова характеристика злочинів, пов'язаних з незаконним обігом зброї та вибухівки: посібник для підрозділів Національної поліції у схемах / О. З. Мармура, Є. О. Письменський, А. Б. Ткачик. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 44 с.

14. Максимович Р. Л. Судовий прецедент як джерело кримінального права. *Соціально-правові студії*. 2021. Вип. 1 (11). С. 93 – 102. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3704/1/13.pdf>

15. Муратова С. О. Судимість у системі інститутів Загальної частини кримінального права України : монографія. Харків : Право, 2017. 272 с.

16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України: злочини проти власності / за ред. М. І. Хавронюка. Київ : ВД «Дакор», 2017. 448 с.

17. Нікіфорова Т. І. Теорія і практика застосування заходів кримінально-правового характеру : навчальний посібник. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2020. 175 с.

18. Новели кримінального законодавства України, прийняті в умовах воєнного стану : наук.-практ. комент. / за ред. А. А. Вознюка, Р. О. Мовчана, В. В. Чернея. Київ : Норма права, 2022. 278 с.

19. Олійник О. С. Принципи кримінального права: поняття, система та значення : монографія. Київ : Науково-дослідний інститут публічного права, 2020. 544 с.

20. Письменський Є. О. Чи будь-який потерпілий може примиритись з винуватою особою для її звільнення від кримінальної відповідальності? *Азовські правові читання – 2019* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Бердянськ, 17 – 18 травня 2019 р. Бердянськ : ТОВ «Модем-1», 2018. С. 86 – 91.

21. Письменський Є. О., Мовчан Р. О. Новели кримінального законодавства України про колабораційну діяльність: дискусійні питання та спроба їх розв'язання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 6. С. 356 – 360. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2022/79.pdf

22. Практика застосування Верховним Судом України положень Загальної частини Кримінального кодексу України [уклад. О. П. Горох] ; за заг. ред. А. А. Музики. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 524 с. URL: <https://bit.ly/3X56UIa>

23. Практика застосування Верховним Судом України положень Особливої частини Кримінального кодексу України [уклад. О. П. Горох] ; за заг. ред. А. А. Музики. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 915 с. URL: <https://bit.ly/4g1bjDv>

24. Розслідування колабораційної діяльності : практ. посібник / Є. О. Письменський, С. В. Головкін, А. В. Коваленко, В. В. Коваленко. Київ : ВД Дакор, 2023. 260 с.

25. Сучасна кримінально-правова система в Україні: реалії та перспективи : монографія / Ю. В. Баулін, М. В. Буроменський, В. В. Голіна та ін. Київ : ВАІТЕ, 2015. 688 с.

26. Ус О. В. Теоретичні та прикладні проблеми кваліфікації в кримінальному праві України : монографія. Харків : Право, 2020. 704 с.

27. Фріс П. Л. Ідеологія кримінально-правової політики : монографія. Івано-Франківськ : Супрун В. П. 2021. 389 с.

Актуальні проблеми кримінального процесу

Основна література

1. Актуальні проблеми застосування кримінального процесуального законодавства: навчальний посібник / І. В. Басиста, Р. І. Благута, Ю. А. Комісарчук. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 432 с. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5086>

2. Велика українська юридична енциклопедія: у 20-ти томах. Том 17-19. Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН

України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017.-2020.

3. Заходи забезпечення кримінального провадження : навчальний посібник / Басиста І. В., Благута Р. І., Хитра А. Я. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ. 2024. 200 с. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/8268>

4. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.05.2012. *Голос України*. 2012. № 9091. 19 травня.

5. Кримінальний процес : підручник / за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 1. 532 с. URL: <https://bit.ly/3ALmcsJ>

6. Кримінальний процесуальний кодекс України: постатейна систематизація окремих правових позицій Верховного Суду / наук. ред.: І. В. Гловюк, М.І. Пашковський, Д. В. Пономаренко. Одеса, 2019. 960 с.

7. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу / за ред. С. В. Ківалова та С. І. Кравченка. Одеса : Фенікс, 2020. 924 с.

8. Кримінальний процес: навч. посібник / Ю. П. Аленін, Л. І. Аркуша [та ін.]; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2020. 582 с. URL: <https://bit.ly/3Xobrps>

9. Кримінальний процес України: Академічний курс у 3 т. Т.1 Загальна частина / В.Т. Нор, Н.Р. Бобечко та інші за заг. ред. Академіка НАПрН України д.ю.н., професора В.Т. Нора та д.ю.н., професора Н.Р. Бобечка. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка. 2021. 912 с.

10. Кримінальний процес : підручник / за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорєцького, С. С. Чернявського. Київ: «Центр учбової літератури», 2022. 780 с.

11. Кримінальний процес: підручник, у трьох частинах / І.В. Басиста, Р.І. Благута, І.В. Гловюк та ін.; за заг. ред. А.Я. Хитри, Р.М. Шехавцова. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022., рішення Вченої ради ЛьвДУВС від 25.08.2022. протокол №2 (Ч.1 492 с., Ч.2 260 с., Ч.3 316 с.).

Ч. 1. 492 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5214>

Ч. 2. 260 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5611>

Ч. 3. 316 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5612>

12. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М.С. Цуцкірідзе. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 1104 с.

13. Особливі порядки кримінального провадження : підручник / [О.В. Капліна, О.І. Марочкін, М.І. Демура та ін.] ; за ред. О. В. Капліної ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2024. 988 с.

Додаткова література

1. Thomas S. Petersen. Why Criminalize? New Perspectives on Normative Principles of Criminalization. Springer Nature Switzerland AG, 2020. 155 p.

2. Басиста І.В. Підходи до оцінки законності джерела та способу отримання доказу з урахуванням вимог законодавства щодо початку досудового розслідування відносно речей та документів, доданих (наданих) особою до заяви

(повідомлення) про вчинення кримінального правопорушення. *Соціально-правові студії*: Львівський державний університет внутрішніх справ. 2020. Випуск 4 (10). С. 65-72. URL: <https://sls-journal.com.ua/uk/author/irina-volodimirivna-basista>

3. Басиста І.В., Йосифович Д.І. Щодо повноважень прокурора подавати касаційну скаргу в частині розв'язання цивільного позову, заявленого потерпілим – фізичною особою. *Соціально-правові студії*: ЛьвДУВС. 2021. Випуск 4 (14). С. 76-82. <https://sls-journal.com.ua/uk/author/irina-volodimirivna-basista>

4. Басиста І.В. Щодо окремих аспектів розуміння поняття «затримана особа». *Соціально-правові студії*. 2021. Випуск 1 (11). С. 12-20. <https://sls-journal.com.ua/uk/author/irina-volodimirivna-basista>

5. Bohdan V. Shchur, Iryna V. Basysta ECHR decision to refuse to waive the immunity of a person under article 1 of the Protocol No. 6: individual interpretations of the essence and consequences. *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*, Vol. 28, No. 3, 2021. P. 257-267. / Вісник Національної академії правових наук України / ред. кол.: О. Петришин та ін. Харків: Право, 2021. Т. 28, № 3. С.257-267. (DOI: 10.37635/jnalsu.28(3).2021.257-267). URL: <http://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-napnu-3-2021-r>

6. Басиста І.В. Щодо правомірності проведення обшуку та/або огляду житла чи іншого володіння особи за дорученням слідчого, дізнавача, прокурора. *Соціально-правові студії*: ЛьвДУВС. 2021. Випуск 3 (13). С. 115-122. <https://sls-journal.com.ua/uk/author/irina-volodimirivna-basista>

7. Basysta, I.V., Blahuta, R.I. Some Problems of Making a Procedural Decision to Close Criminal Proceedings in Connection with the Release of a Person from Criminal Liability. *Social & Legal Studios*, 5 (1). 2022. 22–28. URL: <https://sls-journal.com.ua/uk/author/irina-volodimirivna-basista>

8. Basysta, I. & Drozdov, O. (2023). Examination of evidence at the initiative of the court of appeal in criminal proceedings. *Social & Legal Studios*, 6(1), 25-32. doi: 10.32518/sals1.2023.25. <https://sls-journal.com.ua/uk/journals/tom-6-1-2023>

9. Basysta, I., Blahuta, R., Drozdov, O., Drozdova, O., & Khytra, A. (2024). Analysis of the admissibility of establishing the circumstances of intentional deprivation of life of the testator by the heir in a civil case through the lens of the presumption of innocence, the practice of the European Court of Human Rights, and the social consequences of such a court decision. *Social & Legal Studios*, 7(3), 137-147. <https://doi.org/10.32518/sals3.2024.137>

10. Басиста І.В. Чи підлягають оскарженню в апеляційному порядку ухвали слідчих суддів про встановлення строків закінчення досудового розслідування: теорія та практика. Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська академія». Юридичні науки». 2020. Випуск 5. С. 10-18. URL: <http://nrplaw.ukma.edu.ua/article/view/208064>

11. Басиста І.В. Чи правомірно стягувати вартість ймовірно викраденого майна з посадових осіб (слідчого, начальника слідчого відділу...) через їх можливу бездіяльність у кримінальному провадженні: теорія та практика. Криміналістика і судова експертиза міжвідом. наук.-метод. зб. Мініюст України,

КНДІСЕ; редкол.: О.Г. Рувін та ін. К.: Ліра. 2020. Випуск 65. С.196-208. URL: http://digest.kndise.gov.ua/wp-content/uploads/2020/06/Криміналістика_65_друк_новий-196-208.pdf

12. Басиста І.В. Закриття кримінального провадження на підставі набуття чинності законом, яким скасована кримінальна відповідальність за діяння, вчинене особою: окремі проблеми. *Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія юридична*. Випуск 71. 2020. С. 108-121 URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/law/article/view/11027/11295>

13. Басиста І.В. Окремі проблеми в розумінні, розслідуванні та судовому розгляді кримінальних проваджень щодо сепаратизму та тероризму. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право*. 2020. №. 9 (21). С. 86-95. URL: https://visnyk.iful.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/ilovepdf_merged21.pdf

14. Басиста І.В. Кваліфікація дій особи під час постановлення вироку за кваліфікуючою ознакою «повторно»: кримінальні процесуальні та кримінально-правові аспекти. *Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська академія». Юридичні науки*. 2020. Випуск 6. С. 3-11. URL: <http://nrplaw.ukma.edu.ua/article/view/225348>

15. Басиста І.В., Йосифович Д.І. Щодо можливості відкликання обвинуваченим, засудженим апеляційної чи касаційної скарги захисника. *Криміналістика і судова експертиза міжвідом. наук.-метод. зб. Мінюст України, КНДІСЕ; редкол.: О.Г. Рувін та ін. Київ : Ліра. 2021. Випуск 66. С.252-264. URL: http://digest.kndise.gov.ua/wp-content/uploads/2021/04/Basyta.pdf*

16. Басиста І.В. Щодо можливості оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР, які постановлені до 17 червня 2020 року. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право*. 2021. №. 11 (23). С. 159-170. URL: <https://visnyk.iful.edu.ua/випуск-журналу-№-1123/басиста-і-в-щодо-можливості-оскарження/>

17. Басиста І.В. Стягнення процесуальних витрат у зв'язку із закриттям кримінального провадження з підстави звільнення особи від кримінальної відповідальності: окремі проблеми. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2022. № 9-10. С. 18-25. <https://doi.org/10.18523/2617-2607.2022.9-10.18-25>

18. Басиста І.В. Чи передбачена можливість у перебігу досудового розслідування оскаржувати ухвалу слідчого судді про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, яка постановлена у порядку частини 6 статті 193 КПК України? *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право*. 2022. №. 13 (25). С. 189-196. (DOI: 10.33098/2078- 6670.2022.13.25.189-196). <https://visnyk.iful.edu.ua/archive/>

19. Басиста І.В., Галаган В.І., Удовенко Ж.В. Повноваження прокурора на проведення процесуальних дій у кримінальному провадженні: окремі проблеми.

Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». №1. 2023. С.16-25. <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8049/2023-1-3>

20. Басиста І.В., Дроздов О.М., Стратонов В.М. Провадження за нововиявленими обставинами та провадження за виключними обставинами: особливості, перебіг та взаємозв'язок. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки».* № 2. 2023. С.10-18. <https://lj.journal.kspu.edu/index.php/lj/article/view/373/343>

21. Басиста І.В. Обчислення строку досудового розслідування при ознайомленні з його матеріалами: теорія та практика. *Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська академія». Юридичні науки.* 2023. Том 11. С. 47-55. <http://nrplaw.ukma.edu.ua/article/view/289968/283410>

22. Басиста І.В., Щур Б.В. Чи підлягає апеляційному оскарженню ухвала слідчого судді про скасування арешту майна або про відмову у такому скасуванні. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія право.* №78 (4). Частина 2. 2023. С. 242-248. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.78.2.38>

23. Дроздов О. М., Басиста І. В., Дроздова О. В. Закриття кримінального провадження апеляційним судом у випадку смерті обвинуваченого щодо якого ухвалено виправдувальний вирок через недоведеність в його діянні складу кримінального правопорушення. *Правова позиція*, № 2 (39), 2023. С. 74-80. <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2023-2.15>

24. Басиста І.В. Окремі проблеми, що виникають при вирішенні питання про стягнення процесуальних витрат у зв'язку із закриттям кримінального провадження з підстави звільнення особи від кримінальної відповідальності. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.* 2023. № 3. С. 208-215. https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2023/10/3/nv_3-2023-208-215.pdf

25. Басиста І.В. Визначення покарання у вигляді довічного позбавлення волі в разі визнання вироків судами України та процесуальний спосіб виправити констатоване ЄСПЛ порушення статті 7 ЄКПЛ. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична.* 2023. № 4. С. 10-20. <https://doi.org/10.32782/2311-8040/2023-4-2>

26. Басиста І.В., Йосифович Д.І. Проблематика набрання чинності положеннями пункту 10 частини 1 статті 284 КПК (або чому важливо розмежовувати правила обчислення процесуальних строків від правил набрання чинності положеннями нормативно-правових актів), неможливість зворотної дії та аспекти його застосування у випадку направлення обвинувального акту до суду за межами строку досудового розслідування. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право.* 2023. №. 16 (28). С. 100-116. <https://doi.org/10.33098/2078-6670.2023.16.28.100-116>

27. Басиста І.В., Глинська Н.В., Дроздов О.М. Обчислення строку на апеляційне оскарження судових рішень, ухвалених у спрощених провадженнях щодо кримінальних проступків, для прокурора, який не брав участі у судовому

розгляді. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №12. С. 367-371. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-12/91>

28. Дроздов О.М., Глинська Н.В., Басиста І.В. Кримінальні процесуальні наслідки повернення судом обвинувального акта прокурору. *Право і безпека*. 2024. 92(1). С. 53-65. DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2024.1.05>

29. Басиста І.В., Дроздов О.М., Глинська Н.В. Межі судового розгляду у разі встановлення в діях обвинуваченого складу більш тяжкого кримінального правопорушення, ніж інкриміноване в обвинувальному акті. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 1. С.592-597. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-1/141>

30. Басиста І.В., Удовенко Ж., Кулинич Марта-Марія А. Огляд тенденцій щодо штучного інтелекту та його перспективність для процесуальних рішень у перебігу кримінального провадження. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія право*. 2024. Випуск №81. Том (частина) 3. С. 19-38. https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/03/81_part-3.pdf

31. Басиста І.В., Щур Б.В. Щодо застосування п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України у ситуації, коли необхідно вирішити питання про закриття кримінального провадження за обвинуваченням особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідальність за яке передбачена частиною 2 статті 307 КК України. *Європейський правничий часопис*. 2024. Вип. 2. С. 58-64. [https://doi.org/36919/3041-1149\(Print\).2.2024.58-64](https://doi.org/36919/3041-1149(Print).2.2024.58-64)

32. Басиста І., Глинська Н., Дроздов О. Проблеми забезпечення прав особи при оскарженні повідомлення про підозру в об'єднаному кримінальному провадженні. *Нове українське право*. Вип. 1 2024. С.105-118. DOI <https://doi.org/10.51989/NUL.2024.1.13>

33. Басиста І.В., Гаврилюк Л., Гутник А., Хитра А. Використання цифрових даних з відкритих джерел під час розслідування кримінальних правопорушень: окремі аспекти. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: журнал. Серія Право*. 2024. Вип. 17 (29). С. 227-243. DOI: <https://doi.org/10.33098/2078-6670.2024.17.29.227-243>

34. Басиста І.В., Гутник А.В., Созанський Т.І. Рятування майна як один із невідкладних випадків проникнення до житла чи іншого володіння особи без ухвали слідчого судді. *Вісник Луганського навчально-наукового інституту імені Е.О. Дідоренка*. 2024. Випуск 3 (107). С. 21-34. DOI: 10.32782/2786-9156.107.3.21-34.

35. Басиста І.В., Дроздов О.М. Зворотна дія в часі закону про кримінальну відповідальність у разі декриміналізації дрібної крадіжки. *Європейський правничий часопис*. 2024. Вип. 4. С. 53-63. https://cms.legal-journal.eu.edu.ua/uploads/10_4_2024_73b45e6a39.pdf

36. Басиста І.В., Дроздов О.М., Глинська Н.В. Визначення підсудності до та після початку судового розгляду: окремі проблеми, зумовлені запровадженням воєнного стану в Україні. *Європейський правничий часопис*. 2025. Вип. 8. С. 143-154.

37. Бровко Н. І., Сімакова С. І. Інститут кримінальних проступків як механізм спрощеного порядку досудового розслідування. *Юридичний науковий електронний журнал*. Київ, 2020. С. 298–301.

38. Галаган В. І., Удовенко Ж. В. Проблеми збирання доказів щодо кримінальних проступків до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань / *Класифікація кримінальних правопорушень: матеріально-правові та процесуальні проблеми* : матеріали круглого столу, проведеного в межах Днів науки на факультеті правничих наук Національного університету «Києво-Могилянська академія» (29 січня 2021 року). Київ : НаУКМА. С. 12-16.

39. Гловюк І.В. Потерпілий як суб'єкт оскарження: проблеми та рішення (за матеріалами судової практики). *Вісник Одеської адвокатури*. №3/2021. С. 28-30.

40. Гловюк І. В. Використання методики «зелена кімната» при збиранні та оцінці фактичних даних: судова практика. *Інформаційний бюлетень з проблем діяльності підрозділів Національної поліції* / гол. ред. О. М. Балинська. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. С. 5-12.

41. Гловюк І. В. Перспективи удосконалення норм КПК України щодо допиту неповнолітніх потерпілого та свідка (в аспекті юстиції, дружньої до дитини). *Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах : збірник тез Міжнар. наук.-практ. конф. 5 лист. 2021 р.* Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. С. 43-48.

42. Гловюк І.В. Деякі теоретико-прикладні питання застосування медіації у кримінальному провадженні. *Мат. круг. столу «Крим. юстиція в Україні: реалії та перспективи»*. Львів, 11 червня 2021 року. Л: ЛьвДУВС, 2021. С.174-180.

43. Гловюк І., Дроздов О., Мельченко В. Міжнародні стандарти опитування дітей-жертв і дітей-свідків та національне законодавство і практика: питання кореляції у кримінальному провадженні. *Право України*. 2022. №12. С. 53–75.

44. Загиней-Заболотенко З. А. Реалізація норм інституту застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб у судовій практиці: результати десятирічного марафону. *Слово Національної школи суддів України*. 2024. № 1 (46). С. 137 – 148.

45. Занько М.Я., Комісарчук Ю.А. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування: проблемні питання застосування кримінального процесуального законодавства. Збірник IX Міжнародної науково-практичної конференції “WORLD SCIENCE: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS”. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2021/05/WORLD-SCIENCE-PROBLEMS-PROSPECTS-AND-INNOVATIONS-19-21.05.21.pdf> 2021. С. 354-360

46. Комісарчук Ю.А., Майстренко М.М. Зупинення досудового розслідування на підставі тяжкої хвороби підозрюваного: проблемні аспекти. The 3rd International scientific and practical conference “The world of science and innovation” (October 14-16, 2020) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2020. 637 p. С. 359–363.

47. Комісарчук Ю.А., Майстренко М.М. Порядок відновлення досудового розслідування: проблемні аспекти. *Сучасні аспекти модернізації науки в Україні: стан, проблеми, тенденції розвитку*: матеріали I Міжнародної науково-

практичної конференції, м. Київ; Братислава, 07 вересня 2020 року / за ред. Є.О. Романенка, І.В. Жукової. Київ; Братислава, 2020. С. 130–133.

48. Комісарчук Ю.А. Особисте зобов'язання: деякі проблемні питання застосування. *Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (6 листопада 2020 року) / упор. О. В. Авраменко, С. С. Гнатюк, І. І. Сидорук. Львів : ЛьвДУВС, 2020. С.174-177.*

49. Комісарчук Ю.А. Неповнолітні, що постраждали від сексуального насильства, як особливі суб'єкти допиту. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми досудового розслідування та судового розгляду злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей, шляхи їх вирішення» м. Київ 19 червня 2020 р. С. 126-128.

50. Комісарчук Ю.А., Дяк В. М. Актуальні питання розвитку права та законодавства: наукові дискусії. *Особливості проведення обшуку житла чи іншого володіння особи під час досудового розслідування : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 20-21 грудня 2019 р.): у 2 ч. Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2019. Ч. 1. С. 87-89.*

51. Каліновська М.О. Особливості кримінального процесуального доказування під час застосування запобіжних заходів на стадії досудового розслідування. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право. Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова. Львівський державний університет внутрішніх справ, Львів, 2021. 252 с.

52. Лазукова О. В. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції : монографія. Харків : Право, 2018. 278 с.

53. Лапкін А. В. Прокурор у кримінальному провадженні: теоретичні, правові та організаційно-методичні проблеми. Харків : Право, 2020. 1304 с.

54. Лейба О. А. Дефекти кримінального процесуального законодавства та засоби їх подолання : монографія. Харків : Юрайт, 2018. 216 с.

55. Лук'янчиков Є.Д., Лук'янчиков Б.Є. Формування інституту негласних слідчих (розшукових) дій. *Вісник ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка. 2019. Вип.1(85). С. 147-155.*

56. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Навчально-практичний посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. 3-є видання, розшир. й доповн. Харків : Оберіг. 2018. 540 с.

57. Недопустимі докази / Я. П. Зейкан, О. М. Лисак, В. М. Барсук, 2-ге вид., змін. й доповн. Київ : ВД «Дакор», 2024. 372 с.

58. Павлишин А. А., Слюсарчук Х. Р. Стандарти доказування у кримінальному провадженні. Львів : Колір ПРО, 2018. 292 с.

59. Serhii Ablamskyi, Volodymyr Galagan, Iryna Basysta, Zhanna Udovenko Detention of a person suspected of committing a criminal offense during martial law in Ukraine (Detenção de uma pessoa suspeita de cometer um crime durante a lei marcial na Ucrânia). *Revista Brasileira de Políticas Públicas. v. 13, n. 3 (2023).P. 452-*

467. DOI: <https://doi.org/10.5102/rbpp.v13i3.9129>

60. Сіроткіна М. В. Теорія та практика реалізації права на компроміс у кримінальному процесі України / Марія Вячеславівна Сіроткіна. Дис. д.ю.н., спец. 12.00.09. Київ: НАВС, Наук.-досл. інститут публічного права. 2021. 497 с.

61. Сіроткіна М.В. Теорія та практика реалізації права на компроміс у кримінальному процесі України. Автореф. дис. д.ю.н., спец. 12.00.09. Київ : НАВС. 2021. 37 с.

62. Фоміна Т. Г., Романюк В. В. Особливості застосування запобіжного заходу щодо неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого крізь призму критеріїв доцільності та ефективності. *Modern achievements of EU countries and Ukraine in the area of law: Collective monograph*. Riga : Izdevniecība «Baltija Publishing», 2020. Р. 1. Р. 584-599.

63. Червінко М. В. Вибір місця проведення допиту дитини у кримінальному провадженні. *Модернізація вітчизняної правової системи в умовах світової інтеграції : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 23-24 черв. 2022 р.* Кропивницький : ЛА НАУ, 2022. С. 247-249.

64. Шепітько І.І. Судовий розгляд в системі судового провадження у першій інстанції : монографія. Харків : Право : Вид.агенція «Апостіль», 2018. 224 с.

65. Щур Б.В., Басиста І.В. Судове провадження у режимі відеоконференції та трансляція з іншого приміщення, у тому числі, яке знаходиться поза межами приміщення суду: окремі підходи до розуміння та проблеми реалізації. *Вісник Національної академії правових наук України*. Том 29, № 3, 2022. С. 242-267 <http://visnyk.kh.ua/uk/article/sudove-provazhennya-u-rezhimi-videokonferentsiyi-ta-translyatsiya-z-inshogo-primishchennya-u-tomu-chisli-yake-znakhoditsya-pozamezhami-primishchennya-sudu-okremi-pidkhodi-do-rozuminnya-ta-problemi-realizatsiyi> (українською та англійською мовами).

Електронні інформаційні ресурси

1.	Офіційне інтернет-представництво Президента України	www.president.gov.ua
2.	Офіційний вебпортал парламенту України «РАДА»	www.rada.gov.ua
3.	Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України «Урядовий портал»	www.kmu.gov.ua
4.	Міністерство юстиції України	www.minjust.gov.ua
5.	Судова влада України	https://court.gov.ua
6.	Офіційний сайт Конституційного Суду України	https://ccu.gov.ua
7.	Європейський Суд з прав людини	www.echr.coe.int
8.	Рада національної безпеки та оборони України	https://www.rnbo.gov.ua

9.	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини	https://ombudsman.gov.ua
10.	Асоціація правників України	https://uba.ua
11.	Газета «Голос України»	http://www.golos.com.ua
12.	Газета «Урядовий кур'єр»	https://ukurier.gov.ua/uk/
13.	Центр політико-правових реформ	https://pravo.org.ua
14.	Українська Гельсінська спілка з прав людини	www.helsinki.org.ua
15.	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського	www.nbuv.gov.ua
16.	Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого	www.nplu.org
17.	Репозитарій ЗВО «Університет Короля Данила»	http://repository.ukd.edu.ua
18.	Персональний сайт професора Олександра Дудорова	http://dudorov.com.ua
19.	Персональний сайт професора Миколи Карчевського	https://karchevskiy.org
20.	Open Access Publishing in European Networks (інтернет-бібліотека)	https://www.oapen.org
21.	The Online Books Page (бібліотека Пенсильванського університету)	https://onlinebooks.library.upenn.edu
22.	Project Gutenberg	https://www.gutenberg.org
23.	ERIC (інформаційний центр навчальних ресурсів)	https://eric.ed.gov
24.	Max Planck Institute (публікації)	https://csl.mpg.de/en/list-of-publications
25.	Єдиний державний реєстр судових рішень	https://reyestr.court.gov.ua
26.	Офіційний сайт Верховного Суду	https://supreme.court.gov.ua/